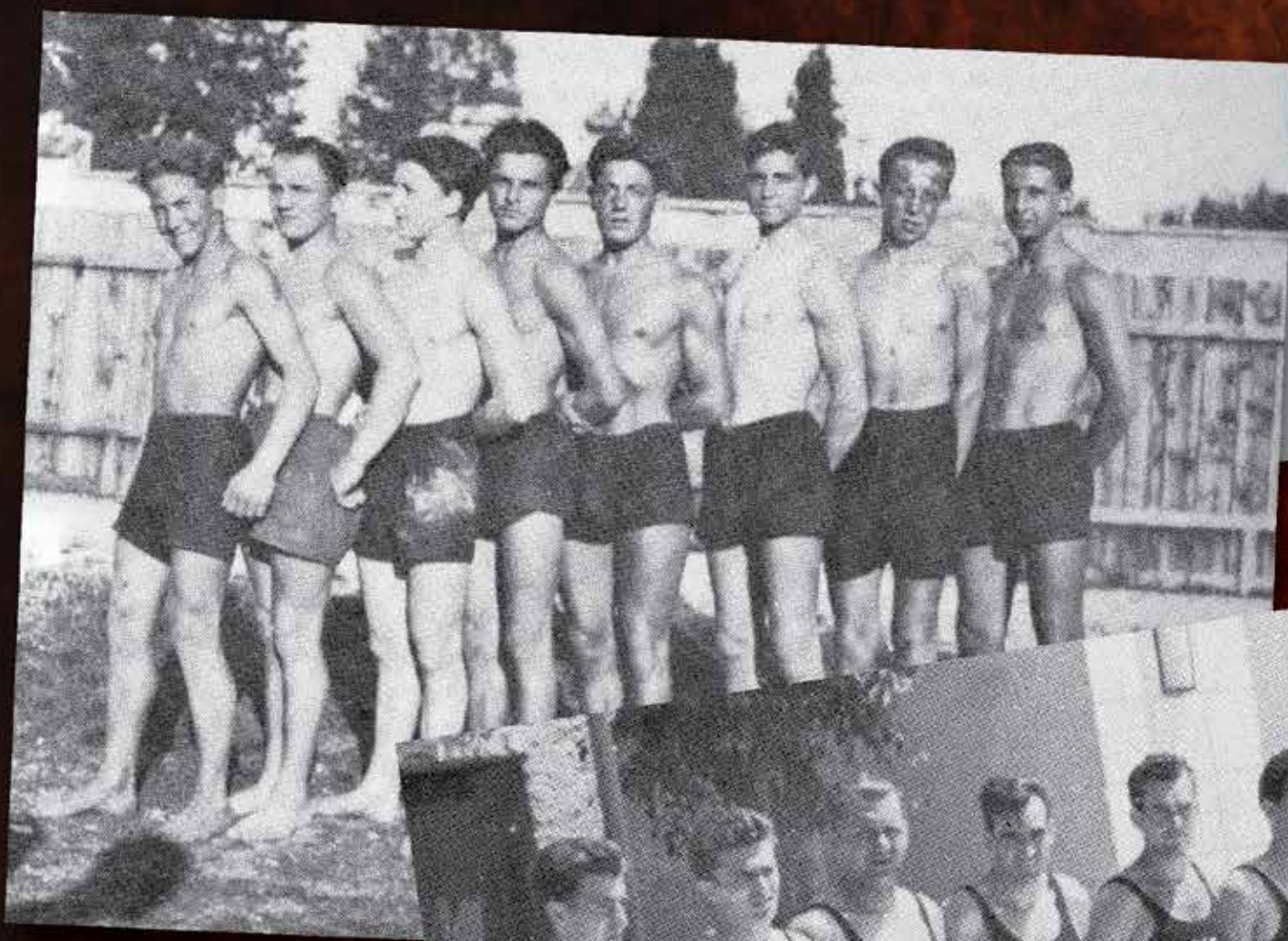

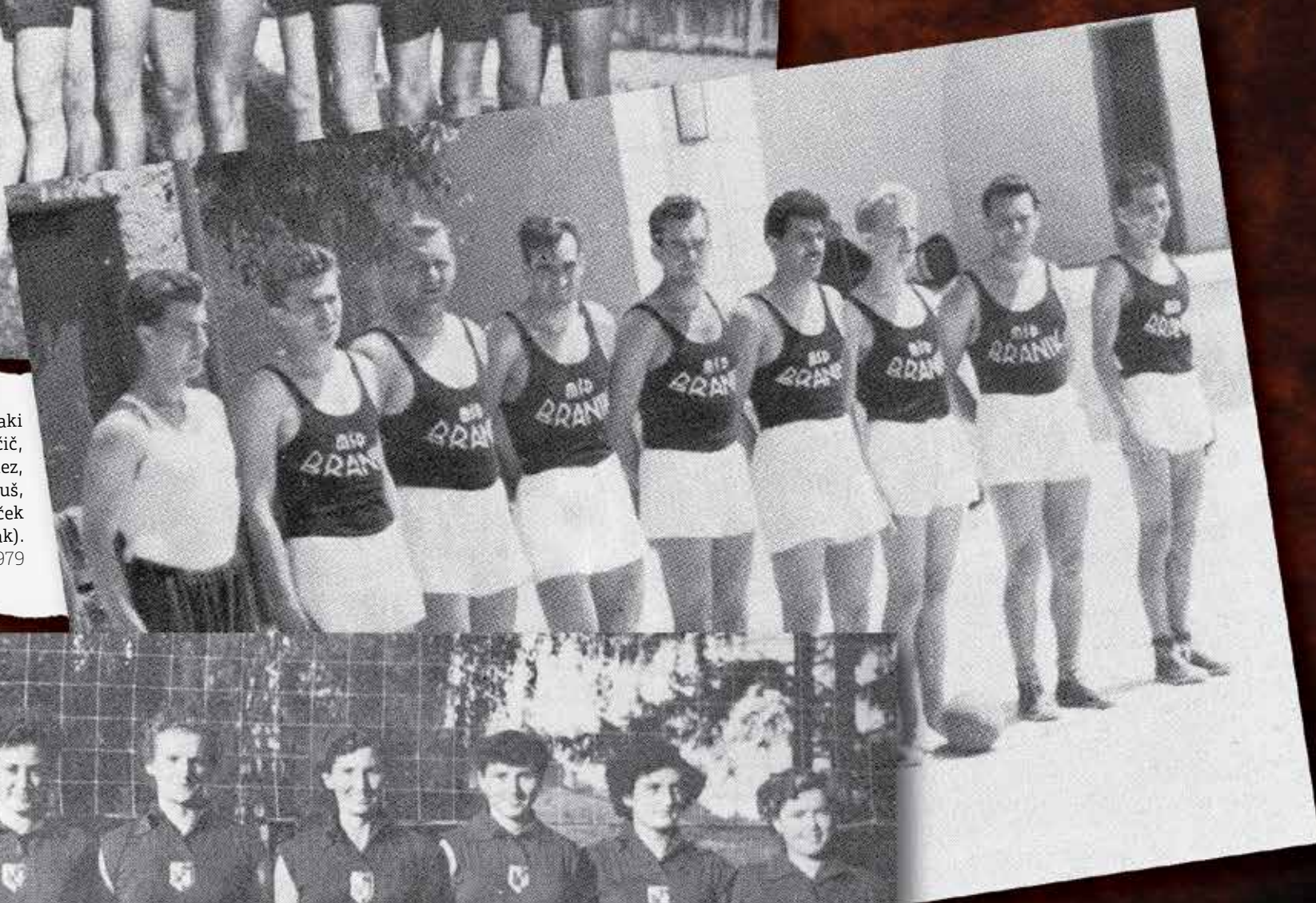
V Fokus

Petek, 20. septembra 2024

STO LET ODBOJKE V MARIBORU

Odbojkarji Sokola Maribor - Matica leta 1930: Miran Cizelj, Erik Aleš, Vili Brunčko, Peter Škofič, Albin Godina, Danilo Požar, Žaro Grgič, Branko Slavinec
Foto: Zbornik 1919-1979

Odbojkarji Branika, leta 1955 prvaki Jugoslavije; od leve: Štefan Filipančič, Emil Tomažič, Vili Verglez, Vlado Skerbinjek, Marjan Mikluš, Saša Šnuderl, Vojko Meršnik, Franček Škof, Dušan Požar (manjka Ivo Šumak).
Foto: Zbornik 1919-1979

Odbojkarice Branika, jugoslovanske prvakinja leta 1953, od leve: Mira Florjančič, Zlata Pajtler, Julčka Stavbar, Saša Mlaker, Slavica Pregelj, Vera Segala, Dragica Verdnik (manjka Tončka Kikl). Foto: Zbornik 1919-1979

Posamezniku brez trdne ekipe težko uspe

Aleksander Saša Arsenovič, župan Mestne občine Maribor

Ob stoletnici igranja odbojke v Mariboru bi rad izrekel iskreno čestitko vsem, ki so skozi desetletja prispevali k razvoju tega izjemnega športa v našem mestu.

Lahko smo ponosni, da je Maribor pravzaprav zibelka slovenske odbojke. Leta 1924 so jo prvič vadili na igriščih Sokola Maribor - Matica, leta 1931 je bilo tu organizirano prvo državno prvenstvo, do začetka druge svetovne vojne pa je mariborska odbojka dosegala vrh jugoslovanskega športa. Naši ženski odbojkarji so bili nepremagljivi, moški pa vedno v samem vrhu.

Vedno znova dokazujemo, da je Maribor mesto

športa. Vrhunski športniki so ambasadorji našega mesta in države, ki so prepoznani po svojih uspehih po vsem svetu. Ponosni smo, da imamo tako velik delež mednarodno uspešnih športnikov, še posebno glede na velikost naše države in omejena finančna sredstva v primerjavi z večjimi državami.

Šport nas uči reda in discipline, predvsem skupinski športi, kot je odbojka, pa v nas krepijo zavest, da posamezniku brez trdne ekipe težko uspe.

Vsem odbojkarjem, odbojkaricam in ljubiteljem tega športa želim iskrene čestitke ob tem častitljivem jubileju.

Zgodba o vztrajnosti, ekipnem duhu in strasti do igre

Milan Kuster, predsednik OK i-Vent Maribor

Maribor letos z velikim ponosom praznuje sto let od začetka igranja odbojke v našem mestu. Ta šport je skozi desetletja postal del mariborske identitete, oblikoval mnoge generacije športnikov in ljubiteljev odbojke ter povezal lokalno skupnost. Od prvih neformalnih iger na peščenih igriščih do vrhunskih domačih in mednarodnih tekmovanj je odbojka v Mariboru prehodila dolgo pot ter se zasedla globoko v srca ljudi.

Ob tej pomembni obletnici se spominjamo pionirjev, ki so šport v našem mestu postavili na noge, in vseh, ki so s svojim trudom in predanostjo pripomogli k razvoju odbojke v Ma-

riboru. Prav tako pa zremo v prihodnost, saj verjamemo, da bo odbojka tudi v naslednjih letih in desetletjih ostala pomemben del našega športnega in družbenega dogajanja.

Stoletje odbojke v Mariboru je zgodba o vztrajnosti, ekipnem duhu in strasti do igre, ki je povežala generacije športnikov in navijačev. Danes se z veseljem ozremo na bogato dediščino in se veselimo novih uspehov, ki jih prinaša prihodnost.

PRILOGI NA POT

Maribor je zibelka slovenske odbojke

V fokusu smo skušali zaobjeti poglavitna in prelomna obdobja v 100-letni zgodovini odbojke v štajerski prestolnici

Za Maribor lahko z gotovostjo trdimo, da je zibelka slovenske odbojke. Prvi so jo začeli že leta 1924 igrati telovadci Sokola Maribor - Matica Boris Pipan, Miran Cizelj, Erik Aleš, Zlatko Grgič, Aleksander Faninger, Ivan Copič, Danilo Požar, Julij Urbanek, Brunčko, Škofič, Godina, Slavinec ... Ker tedaj še ni bilo igrišča, so odbojko igrali tam, kjer je bil na voljo ustrezen prostor, čez igrišče pa so običajno napeli vrstico in jo pritrdili na dva drogova.

Za razvoj odbojke v Mariboru je bil zelo pomemben obisk češkoslovaškega Sokola Kromeriza, ki je leta 1931 v Mariboru priredil 14-dnevni tečaj odbojke, na katerem so se mariborski igralci podrobneje seznanili z vsemi prviniami tega športa, tudi s tolčenjem žoge. Leta 1931 so v Mariboru organizirali prvo državno prvenstvo, na njem so zmagali člani Sokola Maribor - Matica, leta 1940 pa je bilo v Mariboru zadnje državno prvenstvo pred

drugo svetovno vojno in Mariborčani so osvojili naslov državnega prvaka.

Po vojni so skrb za odbojko prevzela športna društva, v Mariboru ŠD Branik in ŠD Železničar, moški in ženski članski ekipe obeh društev pa sta bili med najboljšimi v tedanji Jugoslaviji. Odbojkarji Branika so leta 1955 osvojili naslov jugoslovanskega prvaka. Ko so bili leta 1976 sprejeti portoroški sklepi, sta bila v Mariboru ustanovljena reprezentančna kluba, ženski pod okriljem ZMŠD Branik, moški pa pod okriljem ŽSD Maribor. Ženska in moška ekipa sta igrali pomembno vlogo v prvi jugoslovanski in slovenski ligi, podvig pa je v sezonah 1984/1985 in 1985/1986 uspel ženski ekipi, ki je osvojila zaporedna naslova jugoslovanskih prvakinj. Do osamosvojitve Slovenije so bile odbojkarice Branika vsa leta v vrhu jugoslovanske odbojke, uspešno pa so v elitni jugoslovanski ligi igrali tudi odbojkarji Maribora.

Utrinek s tekme jugoslovanske zvezne lige leta 1955 v Ljudskem vrtu med ekipama Branika in beogradske Crvene zvezde, ki so jo s 3:1 dobili Mariborčani. Foto: Zbornik 1919-1979

100 LET ODBOJKE V MESTU 20. 9. 2024

17:00 - otvoritev razstave ob 100-letnici igranja odbojke v Mariboru
18:00 - sprejem in srečanje generacij kluba
19:00 - OK i-Vent Maribor : ACH Volley

36. SKERBINJEKOV MEMORIAL - ENERGIJA PLUS, DECATHLON 21. 9. 2024

16:00 - **Polfinale**
ACH Volley : Mladost Zagreb

19:00 - **Polfinale**
OK i-Vent Maribor : Pallavolo Padova

22. 9. 2024

14:00 - tekma za **3. mesto**   16:30 - tekma za **1. mesto**

Lokacija: Dvorana **TABOR**

več na okmaribor.si

Mestna občina Maribor
Univerzitetno mesto

i-Vent

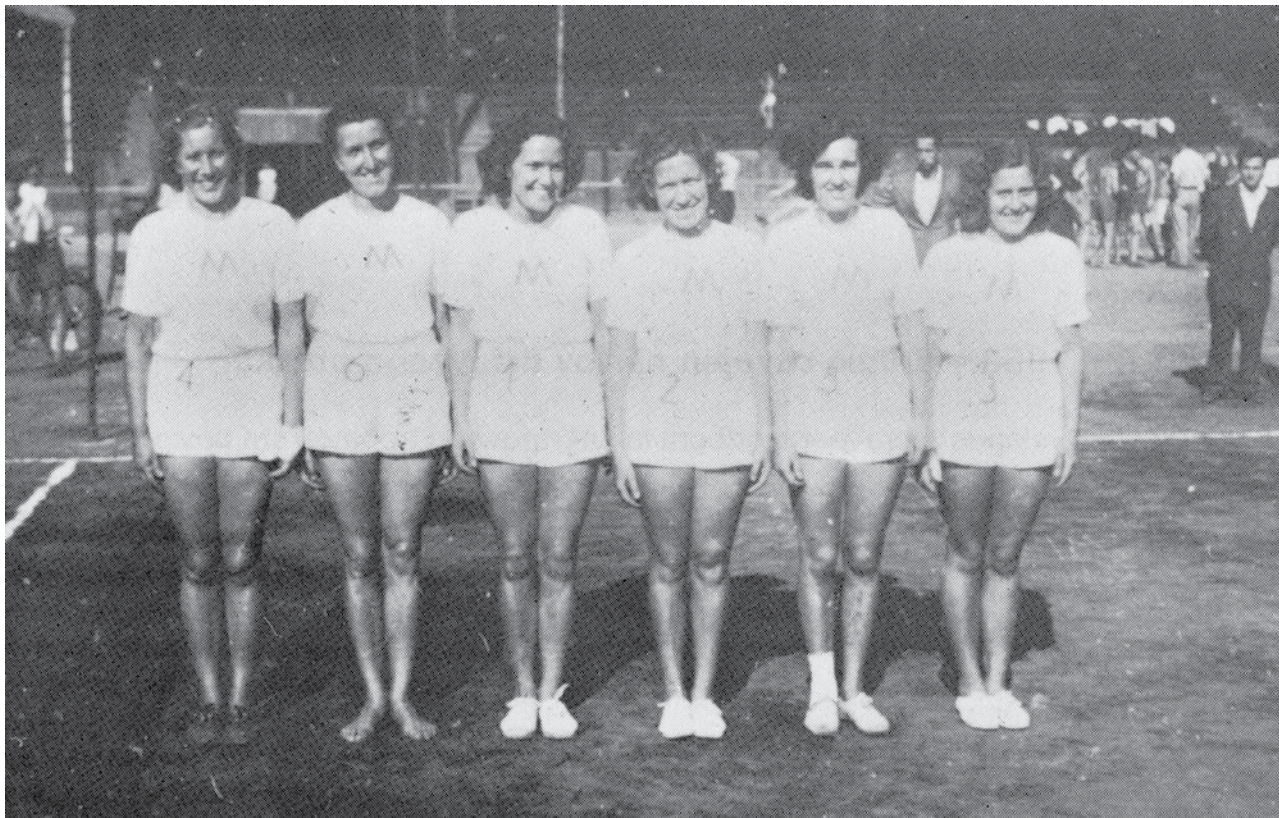
Fokus Sto let odbojke v Mariboru
Besedila Zmago Gomzi
Uredila Barbara Gavez Volčjak
Izdal Večer mediji, d. o. o.,
september 2024

Odbojka: Odbojkarjska tekma med
Branikom in Metalcem Zagreb
4. oktobra 1970.
Foto: Danilo Škofič

Podobno kot moški so odbojko v Sokolu Maribor - Matica leta 1924 začele igrati tudi ženske, pionirke so bile Ljuba Copič, Danica Bertonec, Branka Kutin, Albina Herič, Anica Hiter, Breda Požar, Vida Ribarič, Ida Rižnar, Nada Mačus, Mira Stani, Vlada Skaza, pozneje še Breda Koderman, Milena Urbaneč Tušak, Renata Jug Gorjup, Tončka Kikl, Mira Florjančič, Zlata Pajtler, Vera Segala, Dragica Verdnic, Saša Mlaker, Albina Žorž, Slavica Pregelj, Julčka Stavbar, Majda Živko, Ruža Bende ... Leta 1931 so mariborske sokolice na prvem državnem prvenstvu v Mariboru osvojile naslov prvakinja, leta 1940 pa, prav tako na prvenstvu v Mariboru, še drugo.

Uspešne tudi odbojkarice

Podobno kot moški so odbojko v Sokolu Maribor - Matica leta 1924 začele igrati tudi ženske, pionirke so bile Ljuba Copič, Danica Bertonec, Branka Kutin, Albina Herič, Anica Hiter, Breda Požar, Vida Ribarič, Ida Rižnar, Nada Mačus, Mira Stani, Vlada Skaza, pozneje še Breda Koderman, Milena Urbaneč Tušak, Renata Jug Gorjup, Tončka Kikl, Mira Florjančič, Zlata Pajtler, Vera Segala, Dragica Verdnic, Saša Mlaker, Albina Žorž, Slavica Pregelj, Julčka Stavbar, Majda Živko, Ruža Bende ... Leta 1931 so mariborske sokolice na prvem državnem prvenstvu v Mariboru osvojile naslov prvakinja, leta 1940 pa, prav tako na prvenstvu v Mariboru, še drugo.

ODBOJKARSKI KLUB BRANIK

Osvojile so 20 pokalnih lovorik

Članice kluba z levega brega Drave so že od prvih odbojgarskih korakov ter ves čas po drugi svetovni vojni dosegale vidne uspehe na vseh nivojih

Mariborske odbojkarice so v letih 1945, 1946 in 1953 osvojile naslov jugoslovanskih prvakinja, v letu 1953 so pod vodstvom Štefana Filipančiča jedro ekipe tvorile Mira Florjančič, Tončka Kikl, Zlata Pajtler, Julčka Stavbar, Saša Mlaker, Slavica Pregelj, Vera

Segala, Dragica Verdnic, Majda Živko in Ruža Bende. V naslednjih letih je ekipa igrala v prvi jugoslovanski in nato slovenski ligi, leta 1980 pa se je pod vodstvom Edija Dolinška spet uvrstila v prvo jugoslovansko ligo; jedro ekipe so sestavljale Manuela Krajnc,

Odbojkarice Poleta (pozneje Branika), jugoslovanske prvakinja leta 1946, od leve: Mira Florjančič, Tončka Kikl, Vlada Skaza, Breda Koderman, Danica Kutin, Ida Rižnar. Foto: Zbornik 1919-1979

V samostojni Sloveniji

Odbojkarice Branika so v samostojni Sloveniji osvojile 16 naslovov državnih prvakinja, prvega v sezoni 1991/1992, ko so jedro ekipe trenerja Zorana Koldnika tvorile Alenka Lešnik, Mojca Voh Možič, Petra in Vesna Blažič, Nataša Prauhart, Aleksandra Gosak, Breda Ilesič, Maša Zemljčič, Barbara Kreuh, Edit Škerbinc, drugega v sezoni 1992/1993, ko so se ekipi trenerja Marka Zdražnika pridružile še Petra Kraigher, Marina Bajdak in Irina Bogdanova, šestnajstega pa v sezoni 2018/2019, ko so za ekipo trenerja Sama Miklavca in v končnici prvenstva Bruna Najdiča igrale Iza Mlakar, Brina Bračko, Anastasija Bezsonova, Sara Najdič, Anita Sobočan, Ela Pintar, Nika Blagne, Marina Kaučič, Karmen Kočar, Lorena Lorber Fijok, Nika Dobaj, Neja Kramberger, Alja Jerala in Mojca Ana Krajnc. Klub je osvojil kar 20 pokalnih lovorik, prvo v sezoni 1991/1992, dvajseto v sezoni 2023/2024, ko so pod vodstvom trenerja Žige Kosa za ekipo igrale Iza Mlakar, Klara Milošič, Ronja Štampar, Tinkara Ulrih, Tali Lekše, Pia Senekovič, Urška Cikač, Anja Farkaš, Isa Ramič, Nika Milošič, Monika Potokar, Andrea Tišma, Eva Knežević. Branikovec so leta 1985 igrale na sklepem turnirju štirih najboljših ekip pokala CEV, devetkrat v evropskem pokalu državnih prvakinja oziroma evropski ligi prvakinja (1985, 1986, 1992/1993, 1993/1994, 1996/1997, 2001/2002, 2003/2004, 2018, 2020), večkrat v evropskih pokalih CEV in Challenge, štirikrat so osvojile srednjeevropsko ligo MEVZA (2009/2010, 2011/2012, 2012/2013, 2014/2015). Sedanj trener ekipe je Žiga Kos, njegova pomočnica Sebastjan Zorenč in Urban Hafner, direktor kluba je Mitja Koželj, častni predsednik pa John Denhof.

Prvi železničarskem športnem društvu (ŽSD) Maribor so odbojko začeli igrati junija 1945 na dveh igriščih, zgrajenih z udarniškim delom zraven nogometnega igrišča ob Tržaški cesti. Že septembra so odigrali prvo tekmo proti tedanjemu FD Maribor, v ekipi so bili Ivan Orešič, Svetožar Zei, Ivan Klep, Erik Pečnik, Miro Merc, Pavel Fišinger, Marjan Cirer in Jože Krasnik, ki veljajo za pionirke moške odbojke v ŽSD Maribor, leta 1946 so se jim pridružili še Mirko Pliberšek, Alfonz Ledinek, Milan Medvešek, Peter Andlovič, Drago Kranjec in Saša Šnuderl. Leta 1947 je sekcija prerasla v Odbojgarski klub Železničar (ŽOK) Maribor.

Leta 1946 je ekipa Železničarja na prvem turnirju za prvenstvo Slovenije osvojila 4. mesto, leta 1951 pa je izpadla iz 1. slovenske lige in se leta 1963 pod vodstvom trenerja Štefana Podlesnika vrnila vanjo. Leta 1965 so odbojkarji Železničarja postali republiški prvaki, leta 1970 še drugič in se uvrstili v 2. zvezno ligo, v tej so igrali do leta 1975. Ko so bili leta 1976 sprejeti znameniti portoroški sklepi, so najboljši igralci ekipe zaigrali v OK Maribor, ta je do leta 1980 igral v 2. jugoslovanski zvezni ligi, leta 1980 pa se je uvrstil v prvo, dvakrat izpadel iz nje in se spet vrnil vanjo. OK Maribor je leta 1983 igral v finalu jugoslovanskega pokala in si priigral nastop v evropskem pokalu pokalnih zmagovalcev. Leta 1986 je trener Primec postal strokovni vodja kluba, trenerji članske ekipe pa so bili drug za drugim Zdravko Obersnel, Luka Lobnik, Drago Drevenšek, Marko Zdražnik, od poletja 1991 pa Dragutin Baltič. Jeseni istega leta je ekipa pod nazivom Vileda Maribor v prvi sezoni samostojne Slovenije 1991/1992 in drugi 1992/1993 osvojila naslova državnega prvaka. Za ekipo so v prvi sezoni igrali Dragutin Baltič, ki je bil tudi trener,

ODBOJKARSKI KLUB MARIBOR

Vsa leta v prvi ligi

Ko so bili leta 1976 sprejeti znameniti portoroški sklepi, je Železničarski odbojgarski klub Maribor postal nosilec moške odbojke, nad razvojem kluba pa je bdela Milan Primec

Sašo Topovšek, Bruno Najdič, Goran Bjeković, Mišo Pušnik, Andrej Terzer, Peter Možič, Matej Kavnik, Jure Dobošič, Sebastjan Zorenč, Zdravko Bračko in Peter Primec, v drugi pa so bili v igralnem kadru še Matjaž Hafner, Matjaž Šiftar in Jurij Kravcov.

V samostojni Sloveniji je klub osvojil tri naslove državnega prvaka, ob že omenjenih še v sezoni 2020/21. V njej so pod vodstvom trenerja Sebastijana Škorca jedro ekipe sestavljali Rok Možič, Alen Šket, Jernej Detela, Filip Uremovič, Jan Mulec, Jevgenij Kisljuk, Alan Košenina, Miha Cafuta, Žiga Donik, Ahmed Ikhbayri, Uroš Planinšič, Sani Adžović, Adis Adžović, Tit Kovačič, Rok Bračko in Aljaž Herman. Ekipa je osvojila tudi štiri pokalne lovorike (v sezonah 1991/92, 1993/94, 1994/95 in 2005/06), v sezoni 2021/2022 je igrala v ligi prvakov, v sezonah 2020/2021 in 2023/2024 v finalu srednjeevropske lige MEVZA, uspešno pa je igrala tudi v pokalih CEV in TOP Teams. Klub prireja memorialne turnirje v spomin na Vlada Skerbinjeka, prvi je bil leta 1989. V zgodovini OK Maribor je za člansko reprezentanco Jugoslavije igral Darko Lečnik, za slovensko pa je igrala kopica odbojkarjev mariborskega kluba.

Člansko ekipo je v sezoni 2023/24 vodil Sebastijan Škorc, njegov pomočnik je bil Alen Krajnc, predsednik OK i-Vent Maribor pa je Milan Kuster.

Ženska ekipa

Oktober 1945 je ob moški ekipi v ŽSD Maribor zaživela tudi ženska. Ustanovnega sestanka so se udeležile Albina Herič, Vida Ribarič, Ida Božič, Anica Hiti, Mira Maček, Ksenija Šetina, Albina Samrl, Julka Krničnik, Zofka Falež, Majda Močnik, Marica Žerjav in Ančka Lorbek, ki jih štejemo za pionirke ženske odbojke v ŽSD Maribor. Prvo tekmo je ekipa igrala 22. oktobra 1945 proti Jedinstvu iz Čakovca, v ekipi pa so bile Albina Herič, Vida Ribarič, Ida Božič, Marija Veselič, Marica Žerjav in Ančka Lorbek.

Leta 1946 je članska ekipa na prvem turnirju za prvenstvo Slovenije osvojila 3. mesto. Ko je bila leta 1948 ustanovljena slovenska odbojgarska liga, je v njej zaigrala tudi ekipa Železničarja, prvi večji uspeh je dosegla leta 1952 pod vodstvom Alfreda Dvoršaka na turnirju za državno prvenstvo v Subotici, ko je osvojila 2. mesto. Naslednje leto je v novoustanovljeni jugoslovanski ligi osvojila peto mesto. Do izpada iz lige leta 1955 so jedro ekipe sestavljale Albina Žorž, Ida Božič, Lizika Rajšp, Marjana Roter, Anica Flis, Majda Šaubah, Dragica Zafošnik in Kristina Breznik. Leta 1959 se je ekipa pod vodstvom Marjana Cirerja spet uvrstila v jugoslovansko zvezno ligo, za klub so igrale Monika Švarc Bežjak, Pavla Hlede, Marica Navršnik, Marija Zemljčič, Jožica Auda, Marija

Ena prvih ženskih odbojgarskih ekip Železničarja Foto: Zbornik 1919-1979

Belec, Ruža Ekart, Elizabeta Hojnik, Hilda Majerič, Anica Male in Rozika Kokol. Leta 1963 je bila liga ukinjena, čez leto dni pa spet ustanovljena, v njej je tekmovala tudi mariborska ekipa, a je po jesenskem delu prvenstva zaradi finančnih težav izstopila in zaigrala v slovenski ligi. Novi poskus uvrstitve v 1. jugoslovansko zvezno ligo je ekipi pod vodstvom trenerjev Jožeta Vauhnička in Štefana Podlesnika uspel v sezoni 1969/70, ko so jedro ekipe sestavljale Monika Bežjak, Sonja Vrečko, Hilda Majerič, Tanja Oblak, Janja Rajh, Alenka Kocmut, Stanka Bajde, Breda Bornšek, Slavica Pisansky, Franja Pušnik in

Manca Lokar. Po letu dni igranja v ligi je v sezoni 1970/71 iz nje izpadla in igrala v slovenski ligi do leta 1976, ko je bil ustanovljen reprezentančni mariborski ženski klub OK Branik. V reprezentanci nekdanje Jugoslavije so v prvih letih po drugi svetovni vojni igrale Albina Žorž, Anica Flis (Mihorko) in Lizika Rajšp (Valentan) – slednji sta z reprezentanco Jugoslavije leta 1951 na evropskem prvenstvu v Parizu osvojili bronasto kolajno –, pozneje pa še Monika Švarc Bežjak in Pavla Hlede.

Rodil se je v Trstu in se nato preselil v Maribor, po končani realni gimnaziji pa je nadaljeval študij na pravni fakulteti v Ljubljani, kjer je pred drugo svetovno vojno tudi doktoriral. Spomine na leta, ko je igral odbojko v Sokolu Maribor - Matica, je obujal v intervjuju, ki sem ga za Večer z njim imel leta 2001.

Žogo mu je podajal Miran Cizelj

Požar je športno pot začel leta 1924 kot telovadec pri Sokolu Maribor - Matica in se kmalu pridružil vrstnikom, ki so odbojko igrali predvsem za razvedrilo. "Ko so leta 1930 na povabilo našega Sokola v Maribor pripotovali češkoslovaški sokolski prvaki, odbojkarji Kromeriža, smo se na dvotedenskem tečaju podrobneje seznanili s tem športom. Prvič smo videli tolčenje žoge prek mreže, kar je bila za nas velika novost, saj smo mi žogo le podajali. Pozneje smo tolčenje prek mreže poimenovali 'češka'. S Kromerizem smo odigrali tudi dve tekmi na telovadišču v Ljudskem vrtu, severno od sedanje OŠ Prežihovega Voranca, obe so dobili tekme s po 15:2. Gostje, ki so igrali s podajanjem in tolčenjem, so nas povsem nadigrali, v naši ekipi je tolkel le Boris Pipan, ki je študiral v Pragi in je poznal tamkajšnji način igranja odbojke. Ker sem bil visoke postave, sem postal 'tolkač', žogo pa mi je podajal vsestranski športnik Miran Cizelj. Tedanji moji

Prvič smo videli tolčenje žoge prek mreže, kar je bila za nas velika novost

soigralci so bili Miran Cizelj, Erik Aleš, Vili Brunčko, Peter Škofič, Albin Godina, Žaro Grgič, Boris Pipan in Branko Slavinec. Od takrat je naša ekipa igrala s tremi podajalci in tremi tolkači, med slednjimi sem bil zaradi visoke postave tudi jaz. Leta 1931 sem bil član naraščaja sokolske vrste, ki je osvojila državno prvenstvo Jugoslavije," je med drugim v intervjuju povedal Danilo Požar.

Odbojkarji Sokola Maribor - Matica leta 1930: Miran Cizelj, Erik Aleš, Vili Brunčko, Peter Škofič, Albin Godina, Danilo Požar, Žaro Grgič, Branko Slavinec
Foto: Zbornik 1919-1979

DANILO POŽAR

Od telovadca do odličnega odbojkarja

Danilo Požar (1914-2005) je bil eden izmed tistih, ki so orali ledino mariborske odbojke

Odbojka: Odbojkarjska tekma med Branikom in Metalcem Zagreb, 4. oktobra 1970. Foto Danilo Škofič

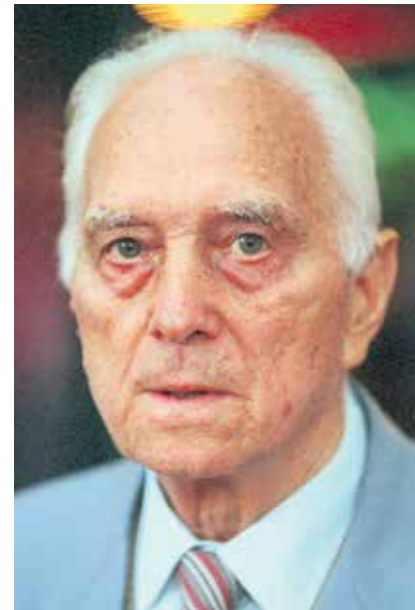
Od igralca do trenerja in selektorja

Po drugi svetovni vojni, ko se je odbojka iz sokolskih društev selila v športna, je Danilo Požar igral za ekipo tedanje Poleta (od leta 1951 Branik), bil je tudi jugoslovanski reprezentant. "Leta 1946 sem bil izbran za najboljšega odbojkarja Jugoslavije, leta 1947 pa sem igral na balkanskem prvenstvu, v finalu smo s 3:2 premagali Romunijo, nato pa sem se poslovlil od aktivnega igranja. Z odbojko sem bil nato povezan kot trener, tudi v Turčiji, treniral sem odbojkarje in odbojkarice Branika, od leta 1950 do 1956 sem bil selektor ženske reprezentance Jugoslavije, vmes tudi Slovenije," je še povedal Požar, ki je leta 1955, skupaj z Vladom Skerbinjkom - ta je bil tudi igralec -, vodil ekipo odbojkarjev Branika do naslova jugoslovanskega prvaka. Za Branik so ob Skerbinjku igrali še Štefan Filipančič, Emil Tomažič, Vili Verglez, Marjan Mikluš, Saša Šnuderl, Vojko Meršnik, Franček Škof, Dušan Požar in Ivo Šumak. "Pozneje sem opustil trenerstvo in se posvetil poklicni karieri."

Odbojkar tudi Danilov brat Dušan

Med pionirje mariborske odbojke lahko štejemo tudi Danilovega brata Dušana. Odbojko je prav tako začel igrati pri Sokolu Maribor - Matica, med študi-

jem v Ljubljani je igral za tamkajšnjo Enotnost v prvi jugoslovanski ligi, za katero je igralo kar šest v Ljubljani študirajočih odbojkarjev, ki so bili prej ali pozneje člani mariborskega Branika - Vlado Skerbinjek, Ivo Mikluš, Ivo Šumak, Drago Šumak, Saša Šnuderl in Dušan Požar. Leta 1951 se je Požar vrnil v Maribor, spet zaigral za Branik in bil član ekipe, ki je leta 1955 osvojila naslov jugoslovanskega prvaka, nato leta 1957 končal aktivno igralsko pot, leta 1959 pa je z Vladom Skerbinjkom spet oblekel majico Branika in pomlajeni vrsti pomagal do naslova slovenskega prvaka in v kvalifikacijah do uvrstitve v prvo jugoslovansko ligo, nato pa se je poslovlil od aktivne odbojkarjske poti.

Dr. Danilo Požar Foto: Sašo Bizjak

Mariborčani tudi selektorji

Mariborska odbojka je v preteklosti dala tudi več selektorjev članskih reprezentanc. Leta 1950 je na klopi jugoslovanske ženske reprezentance sedel Danilo Požar, jugoslovansko žensko reprezentanco je kot pomočnik selektorja vodil Edi Dolinšek, ki je bil pozneje tudi selektor slovenske reprezentance, slovensko reprezentanco so vodili še Drago Drevenšek, Dragutin Baltić in Bruno Najdič, pod taktirko slednjega so naša dekleta leta 2015 prvič zaigrala na evropskem prvenstvu. Moško slovensko reprezentanco sta med drugim vodila Luka Lobnik in Iztok Kšela.

Najboljše v Sloveniji in Jugoslaviji

Pričevalcev o zametkih odbojke v Mariboru ni več, so pa ostali zapisi pogovorov z nekaterimi od njih, ki so bili objavljeni v Večeru. Leta 2001 sem se pogovarjal z Mariborčankama Mileno Urbanek Tušak in Renato Jug Gorjup, igralci Sokola Maribor - Matica. "Po gostovanju obojkarjev iz Kromeriža se je zanimanje za odbojko v našem sokolskem društvu močno povečalo. Tekme smo igrali na telovadišču pri sedanji OŠ Prežihovega Voranca, ki je bilo naš drugi dom, telovadile pa v telovadnici nekdanje realke v Krekovi ulici. S telovadišča se dobro spominjam Leona Štuklja in Toša Primožiča," je pripovedovala Milena Urbanek Tušak. "Mariborske sokolice smo bile v tistih letih najboljše odbojkarice v Sloveniji in Jugoslaviji. Tudi po zaslugi gostovanja odbojkarjev iz Kromeriža, ki so nas naučili udarjati žogo v polje tekme," je povedala Renata Jug Gorjup.

ZAČETKI OK BRANIK

Ponosen, da je bil soigralec odbojkarjskih velikanov

Leta 1955 je članska ekipa Branika osvojila naslov državnega prvaka, za Branik pa so skozi zgodovino igrali številni legendarni mariborski odbojkarji

Marjan Bezjak, eden od legendarnih mariborskih odbojkarjev, se je rodil leta 1940 v Obrežu pri Središču ob Dravi, kjer je za sprostitev igral odbojko. "Ko sem bil star 14 let, sem v Mariboru začel obiskovati višjo gimnazijo in igral odbojko na igrišču Partizana na drugi strani stadiona v Ljudskem vrtu. Spomladi leta 1955 so me zvabili na treninge mladinske ekipe OK Branik, trenirali in igrali smo bos. Tekme smo igrali na košarskem igrišču v Ljudskem vrtu s podlago iz leša, kjer je sedaj balinišče, pred tekmo je bilo treba zarisati črte igrišča in namestiti mrežo. Mladinci smo takrat

trenirali s člansko ekipo, ki je leta 1955 osvojila naslov jugoslovanskega prvaka," se začetkov odbojkarjske poti spominja Marjan Bezjak.

Osip igralcev in združitve z OK Hoče

Leta 1960 je Branik okreplil odlični igralec Fužinarja Adi Urnaut in ekipa se je obdržala med elito, leta 1962 pa je zdesetkana ekipa izpadla iz lige. "Čprav nas je zapustil Urnaut, smo leta 1963 spet osvojili naslov slovenskega prvaka in se spet uvrstili v jugoslovansko zvezno ligo, toda zgodil se je osip igralcev in re-

šitev je bila združitve z OK Hoče. V sezonah 1963/1964 in 1964/1965 je združena ekipa Branik Hoče uspešno igrala v prvi jugoslovanski ligi, v sezoni 1965/1966 pa je po spletu okoliščin izpadla in zaigrala v drugi jugoslovanski ligi, zahod. Spomladi leta 1966 sem moral k vojakom, kjer so zdravniki potrdili, da imam aritmijo srca, po vrnitvi iz JLA sem pol leta še igral, leta 1967 končal igralsko pot in se posvetil poklicnemu delu kot diplomirani elektroinženir, pozneje pa sem še magistriral."

Ko se je bilo treba pognati za žogo, Vlado Skerbinjek nikoli ni okleval.
Foto: Osebnih Arhiv B.S.

Bezjak se je k odbojki vrnil leta 1982, ko so ga nagovorili, da prevzame predsedniško mesto v OK Paloma Branik. "Ker sem želel pomagati mariborski odbojki, sem sprejel povabilo in bil v tej vlogi do leta 1987. Na to obdobje sem zelo ponosen, saj so se odbojkarice, med katerimi je bila tudi hči Aleksan-

dra, zavihtele med najboljše jugoslovanske klube."

Soigralec Vlada Skerbinjeka in Adija Urnauta

Marjan Bezjak si šteje v čast, da je bil v OK Branik soigralec dveh izjemnih odbojkarjev - Vlada Skerbinjeka in Adija Urnauta. Skerbinjek je preminil v prometni nesreči leta 1988, Urnaut pa uživa v pokoju.

"Moji spomini na tragično preminulega Vlada, ki je bil moj soigralec v OK Branik približno deset let, so zelo prijetni. Bil je bil izjemen igralec, levičar, ob mreži zelo neugoden, tehnično odlično podkovan, z igro, ki jo je kazal v tistih letih, bi bil še sedaj vrhunski igralec. Adi, ki je bil moj soigralec v mladinski jugoslovanski reprezentanci in nato dve leti v članski ekipi Branika, je bil velika okrepitev za naš klub, veliko je prispeval k temu, da smo dve leti igrali v prvi jugoslovanski ligi."

Šnuderl z iskricami v očeh

Saša Šnuderl, rojen leta 1929, je edini še živeči odbojkar ekipe Branika, ki je leta 1955 osvojil naslov državnega prvaka. Večkrat sva se pogovarjala o tem dosežku in vselej se mu je v očeh zaiskrilo.

petek, 20. septembra 2024

STO LET ODBOJKE V MARIBORU

| 5

MONIKA ZAYET

Ko jo je kapetanka poslala po cigarete, se ji je uprla

Dr. Monika Švarc, pozneje Bezzjak, sedaj Zayet, je ena tistih mariborskih odbojkaric, ki so pisale zgodovino tega športa v mestu ob Dravi

Za leta 1941 rojeno Moniko je zanimiva in z uspehi prepletena igralska pot. Odbojko je začela trenirati leta 1953 na tedanjem stadionu ŽSD Maribor ob Tržaški cesti, ko ji je bilo dvanajst let. "Trenirale in tudi tekme smo pod vodstvom Alfreda Lederhasa in pozneje Marjana Cirerja igrale v copatah, oblečene smo bile v drese in trenirke, opremo smo dobile v klubu. Na začetku smo trenirale s samo eno žogo Mikasa," se prvih odbojgarskih korakov spomni Monika Zayet.

Upri se je kapetanki reprezentance

Rod mladih igralcev ŽOK Maribor, med katerimi je bila v ospredju prav Monika, je hitro začel žeti odlične rezultate. "Leta 1958 je naša ekipa osvojila naslov slovenskih mladinskih prvakinj, leto dni pozneje članskih in se uvrstila v tedanjo jugoslovansko zvezno ligo,"

razloži. V ekipi, ki je osvojila naslov slovenskih mladinskih prvakinj, so ob Moniki Švarc jedro tvorile Pavla Hlede, Marica Navršnik, Marija Zemljč, Jožica Auda, Marija Belec, Ruža Ekart, Elizabeta Hojnik, Hilda Majerič, Anica Male, ki so bile v ekipi tudi ob naslovu slovenskih članskih prvakinj. "V mladinsko reprezentanco Jugoslavije sem bila prvič povabljen leta 1958, ko mi je bilo 16 let, za menoj je povabilo dobila še Pavla Hlede, pozneje sva obe zaigrali tudi za člansko reprezentanco Jugoslavije," pojasni Monika Zayet. Iz tistih let se spomni zanimivega dogodka. "Ko sem pripotovala na priprave članske reprezentance v Beograd, me je tedanja kapetanka, stara približno 30 let, najprej poslala po cigarete, pa sem ji odločno rekla, da ne grem, naj si jih gre kupiti sama, če želi kaditi. Selektorju Savi Grozdanoviću se je potožila, da sem neubogljiva, in tudi, da ne znam niti govoriti 'po njihovo', da pa znam reči ne."

Odbojkarice Palome Branika leta 1985
Foto: Arhiv Kluba

Ekipa ŽOK Maribor leta 1959, ki je pod vodstvom trenerja Marjana Cirerja zaigrala v prvi jugoslovanski zvezni ligi; druga z desne je Monika Švarc. Foto: Osebni Arhiv MŠ

Težave in izstop iz lige

Leta 1961 se je Monika poročila s tedanjim odličnim odbojkarjem Branika Marjanom Bezzjakom, leta 1963, ko je bila jugoslovanska prva zvezna liga ukinjena, pa je z ekipo ŽOK Maribor igrala v slovenski ligi in dvakrat zapored osvojila naslov prvakinj. "Ko je leta 1965 spet zaživela prva jugoslovanska liga, je v njej zaigrala tudi naša ekipa," se spomni nekdanja odlična podajalka. V spomladanskem delu prvenstva je bila ekipa oslabiljena, ker sta manjkali Hledetova in Bezzjakova, začel se je tudi osip igralcev. Med desetimi klubi so Mariborčanke, ki sta jih v tistih letih trenirala Jože Vauhnik in Štefan Podlesnik, osvojile štiri točke in bile na repu lestvice, zadnje tekme prvenstva pa zaradi pomanjkanja igralcev in finančnih težav ekipa ni odigrala in je izstopila iz lige. "Za ekipo, ki je žalostno končala prvenstvo, nisem igrala, ker sem v tistem času študirala v Zagrebu in igrala za zagrebški klub Lokomotiva v prvi jugoslovanski ligi," pojasni sogovornica.

Spomini niso zbledeli

Mariborska odbojkarica se je po študiju v Zagrebu vrnila v Maribor, ko je na svet privekela hči Aleksandra, je namepravala opustiti odbojko, a so jo v klubu pregovorili in spet je zaigrala v ekipi, ki je nastopala v slovenski ligi, eno sezono celo v prvi jugoslovanski. "Ob meni so v tistih letih jedro ekipe tvorile Sonja Vrečko, Hilda Majerič, Tanja Oblak, Janja Rajh, Alenka Kocmut, Stanka Bajde, Breda Bornšek, Slavica Pisansky, Franja Pušnik in Manca Lokar. Ko sem leta 1966 rodila še Andrejo, sem še enkrat zaigrala za klub in ga pripeljala v prvo jugoslovansko ligo, leta 1968 pa sem prenehala tekmovalno pot," pojasni nekdanja dolgoletna kirurginja, ki se z nostalgijo spominja let, ko je bila aktivna odbojkarica. "To so bila lepa leta, bila sem zelo tekmovalna, rada sem zmagovala, če smo tekmo izgubili, sem bila žalostna. Odbojka se je od

tedaj, ko sem jo igrala, do danes zelo spremenila."

Jabolko ne pade daleč od drevesa

Dr. Aleksandra Bezzjak, poročena Lobnik, hči nekdanj odličnih mariborskih odbojkarjev Monike Švarc Bezzjak, zdaj Zayet, in Marjana Bezzjaka, je bila ena najboljših mariborskih, slovenskih in jugoslovanskih odbojkaric. V sezonah 1984/1985 in 1985/1986 je z ekipo Palome Branika osvojila naslova jugoslovanskih prvakinj. "V obeh letih in tudi sicer je naša ekipa prikazovala vrhunske igre, ki so na tekme v dvorano Tabor privabljale množico gledalcev. Na odločilni tekmi za naslov prvakinj v sezoni 1984/1985 se jih je v njej nagnetlo blizu 5000. V Ediju Dolinšku smo imeli odličnega trenerja, ki nas je popeljal v vrh slovenske in jugoslovanske odbojke," se spomni Aleksandra Lobnik.

V odbojgarskih vrstah našla sorodno dušo

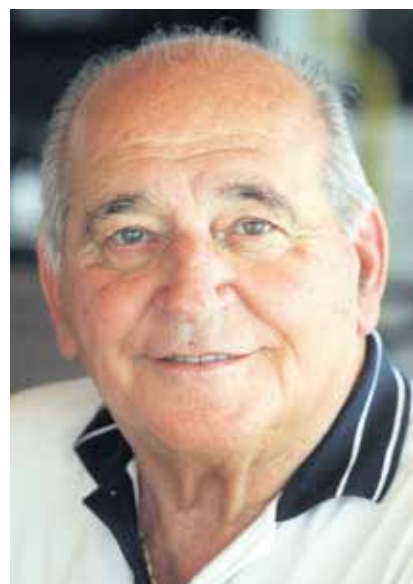
Aleksandrin mož Luka Lobnik je odbojgarsko pot začel leta 1975 pri OK Branik, leta 1976 pa zaigral v OK Maribor v drugi jugoslovanski ligi, zahod. "Leta 1980 se je naša ekipa uvrstila v prvo jugoslovansko zvezno ligo. V njej smo igrali do leta 1991, vmes dvakrat izpadli v drugo ligo, v sezoni 1983/1984 pa dosegli enega največjih uspehov - osvojili smo drugo mesto v pokalnem tekmovanju nekdanje skupne države," razloži Luka Lobnik, ki je v sezoni 1985/1986 prevzel treniranje članske ekipe OK Maribor in jo vodil dve leti v prvi jugoslovanski ligi. "Še posebno sem ponosen, da sem bil v samostojni Sloveniji pomočnik prvemu selektorju članske reprezentance Vikiju Krevslu, nato leto dni tudi selektor, bil sem tudi direktor OK Maribor in član komisije za pravne zadeve Evropske odbojgarske zveze CEV," je dodal Lobnik.

Vlado Škerbinjek, velikan mariborske, slovenske in jugoslovanske odbojke
Foto: Osebni arhiv

Marjan Bezzjak, desno, in Adi Urnaut še vedno ohranjata prijateljske odnose.
Foto: Osebni Arhiv M. B.

Vladimir Šedivy Foto: Igor Napast

Šedivy v zvezdo, Jošt emigriral

V letih po drugi svetovni vojni sta za reprezentanco Jugoslavije igrala še dva odbojkarja OK Polet, pozneje OK Branik, Mariborčan Vlado Šedivy in Julko Jošt iz Ljubecne. Šedivy je za reprezentanco zaigral leta 1952, leta 1954 je prestopil v beograjsko Crveno zvezdo in z njo istega leta osvojil naslov jugoslovanskega prvaka, čez

nekaj let pa se je vrnil v Maribor. Za reprezentanco je zbral približno 150 nastopov. Umril je leta 2014. Jošt je za mariborski klub zaigral leta 1950, leta 1951 je prestopil v ljubljanski Krim, leto dni pozneje pa prvič zaigral za jugoslovansko reprezentanco. Marca 1954 je reprezentanca igrala na turnirju v Lizboni, po njem pa sta se Jošt in Gavra Budišin odločila, da ostane na Portugalskem. Odbojgarsko pot sta nadaljevala v Sportingu iz Lizbone, nato sta emigrirala v ZDA, kjer se

Jošt ustalil v Minneapolisu in tam leta 2007, star 77 let, umrl.

O Joštu je v svoji knjigi Ambasador z odbojgarskega Olimpa velik poznavalec slovenske in svetovne odbojke Viki Krevsel med drugim zapisal: "Julka Jošta so poimenovali super penal, ker je v tistih letih imel najmočnejši udarec na svetu. V dvorani na Taboru v Ljubljani je žogo zabil tako močno, da se je ta odbila v 12 metrov visok strop, od tam pa na balkon. Leta 1958 je postal uradno najboljši napadalec na svetu."

Igral kljub aritmiji na srcu

Ko je Marjan Bezzjak leta 1959 zaigral za mladinsko reprezentanco Jugoslavije, so zdravniki ugotovili, da ima aritmijo na srcu. Kljub temu je prikazoval odlične igre. "Na eni od tekem sem zaigral brez treninga, doživel sem napad, ki je trajal približno pol minute, nato sem čutil olajšanje, vendar občutek ni bil najboljši. Spoznal sem, da če redno in postopoma treniram, lahko vzdržim tekmo brez težav, zato sem še naprej igral odbojko," razloži zdravstveno težavo Bezzjak, ki je leta 1962 dočkal povabilo za člansko jugoslovansko reprezentanco. "Žal sem si poškodoval nogo in priložnost, da se dokažem tudi v članski reprezentanci, je splavala po vodi."

Iz obdobja, ko je nosil majico Branika, mu je v spominu ostal tudi ta dogodek. "Branik je kot slovenski prvak leta 1959 v novozgrajeni dvorani C na Mariborskem sejmišču igral kvalifikacije za uvrstitev v jugoslovansko zvezno ligo proti Jedinstvu Brčko. Gostje so vodili z 2:1 v nizih, ko so začeli navijači nešportno navijati, zato je sodnik, morda malo prenačljeno, tekmo prekinil. Tekmovalna komisija je odločila, da se igra nova tekma na nevtralnem igrišču v Zagrebu. Zmagali smo s 3:0 in se vrnilo med jugoslovanske prvoligaše."

"Podvig iz leta 1955 je nepozaben. Dva kroga pred koncem prvenstva smo imeli enako točk kot zagrebška Mladost, v predzadnjem krogu je Mladost izgubila v Beogradu proti Železničarju, mi smo v Subotici premagali Spartak. O naslovu je odločala zadnja tekma sredi oktobra, v kateri smo v Ljudskem vrtu pred množico gledalcev s 3:1 pre-

magali Partizanovo mesto in osvojili naslov prvaka Jugoslavije." Svoje spomine je podkrepil še z imeni soigralcev, ki so dosegli izjemen uspeh mariborske moške odbojke. "Za ekipo so igrali Štefan Filipančič, Vojko Meršnik, Marjan Mikluš, Dušan Požar, Vlado Škerbinjek, Franček Škof, Emil Tomažič, Vili Verglez in Ivo Šumak."

Jože Merkuš, rojen leta 1944 v Hočah, kraju z odbojgarsko tradicijo, se je z odbojko začel ukvarjati v šestem razredu osnovne šole.

"Fantje smo odbojko igrali v sadovnjaku pri domačiji Milana Primca in oblikovala se je ekipa, sestavljena iz sošolcev. Leta 1955 smo kot predstavniki Slovenije na tekmovanju pionirskih ekip v Beogradu - pod vodstvom trenerja Toneta Uleta in legende hoške odbojke Stanka Brunčka - osvojili drugo mesto v Jugoslaviji," se je na preteklost ozrl Jože Merkuš.

Hočani so zaigrali v prvi zvezni ligi

Leta 1961 je mladinska ekipa OK Hoče kot slovenska prvakinja na mladinskem jugoslovanskem prvenstvu v Zagrebu osvojila drugo mesto, leta 1962 pa je osvojila kar dva naslova - mladinskega in članskega slovenskega prvaka. "Na mladinskem državnem (jugoslovanskem) prvenstvu oktobra istega leta v Vinkovcih smo osvojili prvo mesto, novembra pa smo igrali na kvalifikacijah za uvrstitev v prvo člansko zvezno ligo v bosanskem Lukavcu. Za ekipo so ob meni igrali Ludvik Zidar, Srečko Sotler, Peter Greif, Albin Novak, Jože Divjak, Milan Primec st., Milan Primec ml. in Ivan Kutnjak. Tekme so bile v utesnjeni telovadnici, za zadnje črto igrišča ni bilo prostora za servis z zaletom, kakršne smo izvajali hoški odbojkarji, zato so prireditelji našli salomonsko rešitev: od zadnje črte so za

”

Fantje smo odbojko igrali v sadovnjaku pri domačiji Milana Primca

dober meter v igrišče zarisali črto, da smo lahko servirali. Zapovrstjo smo premagali beograjski Sindjelić, Osijek, Lukavac in Rabotnički ter se uvrstili v prvo jugoslovansko ligo," ponosno pove Merkuš in doda, da so v prvi jugoslovanski ligi širši igralni kader ekipe ob njem sestavljali še Drago Lepšina, Jože Divjak, Ludvik Zidar, Peter Greif, Milan Primec st., Milan Primec ml., Vojko Primec, Joško Lebe, Albin Novak, Ivan Kutnjak, Anton Jurkovič ... Nekdanji odlični podajalec hoškega kluba se

JOŽE MERKUŠ

"Če si Hočan in ne igraš odbojke, je s teboj nekaj narobe"

Leta 1961 je mladinska ekipa OK Hoče kot slovenska prvakinja na mladinskem jugoslovanskem prvenstvu v Zagrebu osvojila drugo mesto, leta 1962 pa je osvojila kar dva naslova - mladinskega in članskega slovenskega prvaka

spomni še enega zanimivega pripetljaja. "Na eni od tekem sem se pognal za žogo, ki je letela proti stranski črti, ob kateri so bili gledalci, zabil sem se mednje, po vratolomnem pristanku me je nekdo udaril v rebra. Kljub bolečini sem stisnil zobe in ob naslednji podobni akciji za žogo poletel z iztegnjenimi rokami in s stisnjenimi pestmi, ki so končale na obrazu tistega vročekrvnega gledalca."

Združitev z Branikom

Leta 1963 se je mariborski Branik kot slovenski prvak prek kvalifikacij uvrstil v elitno jugoslovansko ligo. Ekipa ni imela dovolj kakovostnih igralcev za uspešno nastopanje v zvezni ligi, in ker je podobne težave imel tudi OK Hoče, sta se vodstvi obeh klubov odločili, da združita moči in igrata v elitni ligi pod nazivom Branik - Hoče Maribor.

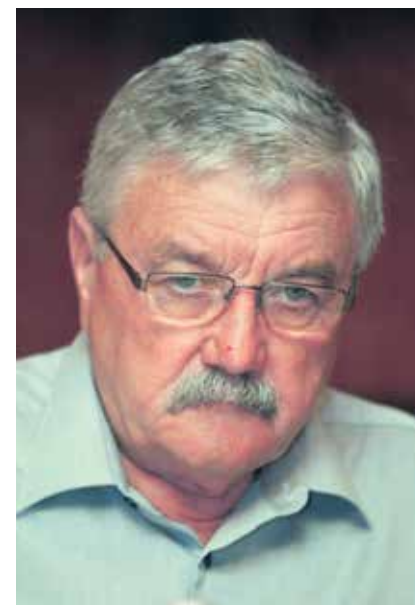
Darko Lečnik, levo, in Jože Merkuš sta bila soigralca v OK Branik. Foto: Arhiv DI

"Kot veliki lokalpatrioti igralci Hoč nismo bili navdušeni nad združitvijo, toda ker so predstavniki Branika privolili, da bodo pokrili naših približno 600 tisoč takratnih dinarjev izgube, smo popustili," se spomni Merkuš. Leta 1964 je Branik - Hoče Maribor v zvezni ligi osvojil šesto mesto. Jedro ekipe so sestavljali Marjan Bezjak, Milan Kores, Milan Primec, Vojko Primec, Jože Merkuš, Jože Divjak, Vlado Skerbinjek, Vili Prosenjak, Peter Greif ... Leta 1965, ko je Merkuš zaradi službenja vojaškega roka odigral le nekaj tekem, so ekipo Branika - Hoče popolnili Drago Mlaker, Janko Šarman, Jože Šumak in Milan Mitič. "Iz lige je kot zadnja na lestvici izpadla Ljubljana, ob njej pa še naš klub," se spomni Merkuš, ki je po končani vojaščini za Branik - Hoče igral v drugi jugoslovanski ligi do leta 1976, ko je bil ustanovljen OK Maribor. "Na povabilo Milana Primca, v tistem času trenerja

Ekipa Branika - Hoče leta 1964; od leve, stojijo: Marjan Bezjak, Stanko Brunčko, Peter Greif, Albin Novak, Milan Primec, tehnični vodja Tone Ule, Vlado Skerbinjek; čepijo: Vojko Primec, Jože Divjak, Jože Merkuš, Vili Prosenjak, Milan Kores. Foto: Arhiv Večera

S Crveno zvezdo pred 1500 gledalci

Leta 1963 so v Hočah na prostoru, kjer je sedaj trgovina Mercator, s prostovoljnimi delom in pomočjo nekaterih tamkajšnjih podjetij zgradili odbojgarsko igrišče, na katerem so Hočani igrali tekme v elitni jugoslovanski ligi. "Prvo tekmo pred domačimi gledalci smo igrali v četrtek, 2. maja, proti beograjski Crveni zvezdi, tekmo pa je spremljalo kar 1500 gledalcev. V ekipi so ob meni bili še Milan Primec st., Milan Primec ml., Vojko Primec, Peter Greif, Ivan Kutnjak, Drago Lepšina in Albin Novak," se spomni Merkuš. "Čeprav smo izgubili z rezultatom 1:3, smo močno namučili štirikratne državne prvake," doda. "Sezono smo končali na zadnjem mestu, izpadli in čakalo nas je prvenstvo v slovenski ligi."

Jože Merkuš leta 2010 Foto: Sašo Bizjak

OK Maribor, sem bil njegov pomočnik. Ko je leta 1982 v Hočah spet zaživel odbojka, sem se vrnil v klub, bil tajnik kluba in zraven kot trener odbojgarskih večšin učil osnovnošolce," razloži nekdanji odlični podajalec. Za konec doda misel, tipično za odbojkarja iz Hoč: "Če si Hočan in ne igraš odbojke, je s teboj nekaj narobe."

JUGOSLOVANSKA REPREZENTANTA

Bili so amaterji s profesionalnimi obveznostmi

Med najboljšimi mariborskimi odbojkarji sta bila tudi Darko Lečnik in Sergeja Lorber Fijok, oba sta uspešno igrala tudi v tujini

Darko Lečnik je eden najbolj znanih mariborskih in slovenskih odbojkarjev. Za odbojgarski klub Branik je igral v slovenski ligi, za odbojgarski klub Maribor pa v drugi in prvi jugoslovanski ligi. Po Danilu Požarju, Vladu Skerbinjeku, Vladu Šedivju, Adiju Urnautu in Julku Joštu, ki so bili kot igralci OK Branik članski reprezentanti nekdanje Jugoslavije v prvih letih po drugi svetovni vojni, je bil Lečnik pozneje edini igralec mariborskega kluba, ki je nosil majico članske reprezentance Jugoslavije.

Zavrnil ponudbo Mladosti

Danes 67-letni Lečnik, že več kot 37 let znani mariborski urarski mojster, je odbojko začel igrati v krožku na OŠ Franca Rozmana - Staneta, pozneje v mladinski ekipi OK Branik, od leta 1973 v članski, ki jo je treniral Milan Primec. "Od leta 1976 sem igral v ekipi OK Maribor, ki so jo sestavljali najboljši odbojkarji OK Branik in ŽOK Maribor. Trener je bil Milan Primec. Čeprav smo ekipo sestavljali igralci dveh klubov, smo se dobro razumeli. S soigralci sem spletel pristna prijateljstva, skupaj smo se veselili zmag

Jedro igralcev ekipe OK Maribor, ki se je leta 1980 uvrstila v elitno jugoslovansko ligo, od leve, stojijo: trener Milan Primec, Marko Brumen, Darko Lečnik, Igor Travnik, Danilo Maučnik, tehnični vodja Peter Greif; čepijo: Branko Lamut, Bojan Primec, Drako Žuran, Luka Lobnik, Karl Turk; manjka Davorin Mejla. Foto: Danilo Škofič

in skupaj tolažili po porazih. Vsi smo bili predvsem veliki zaljubljeni v odbojko," se spomni nekdanji vrhunski odbojkar,

ki ga je kot izjemno nadarjenega igralca v času združevanja mariborske odbojke v svoje vrste vabila zagrebška Mladost, a

je ponudbo zavrnil. "Zaradi ljubezni do jasne in domačega okolja, v katerem sta oče in mama opravljala urarsko obrt,"

TRENERJI

Brez njih tudi vrhunskih dosežkov ne bi bilo

Kjer ni odličnih, strokovno usposobljenih in dela voljnih trenerjev, tudi športnikov, ki bi posegali po zvezdah, ni. To velja tudi za odbojko

Po letu 1976, ko se je začelo novo obdobje mariborske odbojke, so neprecenljiv delež k dosežkom na tekmovanjih doma in tudi v tujini prispevali trenerji s svojimi najtesnejšimi sodelavci. Od tedaj pa do danes se je v obeh klubih zvrstilo veliko trenerjev, po dosežkih pa izstopajo Edi Dolinšek, Milan Primec, Dragutin Baltić, Bruno Najdič in Sebastijan Škorc.

Edi Dolinšek

Trenersko pot je začel leta 1970 v OK Branik, kjer je prevzel začetniško ekipo kluba, ki je leto za letom igralo rasla, po naslovu slovenskih prvakinja in prvakinj druge zvezne lige se je leta 1980 uvrstila v prvo jugoslovansko ligo. Vrhunec je pod vodstvom Dolinška dosegla v sezonah 1984/1985 in 1985/1986, ko je pod nazivom Paloma Branik pokorila tekme v elitni jugoslovanski ligi. S sijajnima sezonama se je končala tudi izjemna trenerska era Edija Dolinška, ki je ekipo Branika vodil še v letih 1988, 1989, 1990, nazadnje v sezoni 1993/1994, vmes pa je bil

tri leta tudi selektor slovenske ženske reprezentance. Dolinšek je bil tudi pomočnik selektorja jugoslovanske članske ženske reprezentance in selektor mladinske ženske reprezentance.

Milan Primec

Milan Primec je trenersko pot začel marca 1975 v Odbojarskem klubu Branik, leta 1976 pa je postal trener Odbojarskega kluba Maribor, ekipe, ki so jo sestavljali najboljši igralci OK Branik - Hoče in OK Železničar Maribor. Ekipe je igrala v drugi jugoslovanski ligi in se po kvalifikacijski tekmi 18. maja 1980 v Karlovcu z zmago s 3:1 nad ekipo Borova uvrstila v prvo jugoslovansko ligo in v njej s spremenljivim uspehom igrala vse do osamosvojitve Slovenije. Že prej, leta 1986, je Primec končal trenersko pot pri ekipi OK Stavbar/MTT in prevzel mesto strokovnega vodje vseh klubskih ekip. Primec je bil tudi selektor slovenske moške reprezentance v nekdanji Jugoslaviji in tudi pomočnik selektorja nekdanje članske reprezentance Jugoslavije. Umrli je aprila 2017.

Slavje ob osvojitvi naslova državnega prvaka. Edi Dolinšek na rokah svojih varovank. Foto: Boris Vugrinec

Dragutin Baltić

Dragutin Baltić je odbojko igral v klubih Ribnica Kraljevo in Krajina-metal Bihač v prvi jugoslovanski ligi, bil je mladinski in članski jugoslovanski reprezentant, po preselitvi v Maribor poleti 1989 pa tudi slovenski. Bil je igralec, kapetan in trener v OK Maribor. V sezoni 1991/1992 je z ekipo pod nazivom Vileda Maribor osvojil prvi naslov državnega prvaka v samostojni Sloveniji in pokalno lovoriko, v naslednji sezoni naslov državnega prvaka in

valk. Avgusta 2004 je prevzel treniranje odbojkarjev Stavbarja IGM Maribor in z njimi v sezoni 2005/2006 osvojil slovenski pokal. Od leta 2001 do 2007 je bil selektor ženske reprezentance Slovenije, med letoma 1993 in 1996 pa pomočnik selektorja moške reprezentance Slovenije.

Bruno Najdič

Bruno Najdič je bil najprej odlični odbojkar, z OK Maribor je v sezonah 1991/1992 in 1992/1993 osvojil naslova slovenskega prvaka in v sezonah 1991/1992, 1993/1994 in 1994/1995 pokalno lovoriko. Trenersko pot je začel leta 2003 pri OK Šoštanj Topolšica in v sezoni 2003/2004 s klubom osvojil naslov državnega prvaka. Junija 2008 se je vrnil v Maribor in sedel na klopi odbojkaric Nove KBM Branika. Ekipo je vodil do poletja 2015, ko je zapustil klub, s katerim je v tem obdobju osvojil pet naslovov državnih prvakinja, štiri pokalne lovorike in štiri lovorike lige MEVZA. V mariborski klub se je vrnil marca 2016 in v sezoni 2016/2017 osvojil naslov prvakinja in pokal, poleti zapustil klub in se vanj vrnil marca 2019 ter osvojil naslov prvakinja, nato spet zapustil klub, se vanj vrnil avgusta 2021 in leta 2023 osvojil pokalno lovoriko. Maja 2023 je spet zapustil mari-

borski klub, s katerim je osvojil sedem naslovov državnih prvakinja, pet pokalnih lovorik in štiri naslove prvakinja lige MEVZA. Leta 2015 je kot selektor žensko reprezentanco popeljal na prvo evropsko prvenstvo.

Sebastijan Škorc

Sebastijan Škorc se je po izjemno uspešni igralski poti odlično znašel tudi na trenerski. Po osmih letih igranja pri uglednih klubih v tujini in dvanajstih za slovensko reprezentanco se je leta 2012 vrnil v Maribor in bil v OK Maribor igralec in trener, junija 2015 je postal trener odbojkaric Nove KBM Branika in z njimi osvojil pokalno lovoriko. Vodil jih je do marca 2016, ko je zbolel. Poleti leta 2017 je v OK Maribor prevzel vodenje članske ekipe, ki se je pod njegovim vodstvom domala vsako sezono uvrščala med štiri najboljše klube v državnem prvenstvu in pokalnem tekmovanju, dvakrat je bila druga v ligi MEVZA. Podvig pod njegovim vodstvom je odbojkarjem uspel v sezoni 2020/2021, ko so osvojili tretji naslov državnega prvaka v zgodovini kluba in zaigrali v ligi prvakov.

Galerija zaslužnih

Od leta 1976, ko sta bila v Mariboru ustanovljena reprezentančna odbojarska kluba, OK Branik in OK Maribor, so ob odbojkarjih, odbojkaricah in njihovih trenerjih in pomočnikih za razvoj tega športa v Mariboru zaslužni tudi klubski delavci, predsedniki, direktorji, tehnični vodje, tajniki ... V omenjenem obdobju se je zvrstila množica ljudi, ki so tako ali drugače prispevali k rasti enega ali drugega kluba. Seznam vseh je dolg, po mnenju številnih ljudi, ki so bili več let kakorkoli vpeti v delovanje obeh klubov, pa so med najzaslužnejšimi Tone Ule, Hilda Schaubach, Marjan Bezjak, Edi Dolinšek, Darko Tolar, Mitja Koželj, Irena Kovačič, Zlatibor Krajncič, Jože Najdič, Peter Greif, Teo Pajnik, Mladen Gogić, Tone Sršen, Peter Možič, Matjaž Strdin, Milan Kuster.

„Delež trenerjev pri dosežkih mariborske odbojke je neprecenljiv

v sezoni 1993/1994 še drugo pokalno lovoriko. Baltić je bil trener mariborskih odbojkarjev do poletja 1996, avgusta 1997 je prevzel treniranje odbojkaric Infonda Branika, z njimi je do leta 2002 osvojil pet zaporednih naslovov državnih prvakinja in do leta 2003 šest zaporednih naslovov pokalnih zmago-

pojasni. "V urarstvu sem po končanem študiju ekonomije na ekonomski fakulteti (nekdanji Vekš) v Mariboru videl prihodnost, saj v tistem času samo od igranja odbojke ni bilo mogoče živeti. Bili smo amaterji s profesionalnimi obveznostmi, vsakdanjim treningom in večdnevnimi potovanji."

Vrsto let kapetan ekipe

Ekipe OK Maribor je v prvih letih po ustanovitvi trenirala in tekme igrala v utesnjenih telovadnicah OŠ Franca Rozmana - Staneta, OŠ Kamnica in v Gradbenem šolskem centru. "Ker v Mariboru ni bilo ustrezne dvorane, smo prve prvenstvene tekme v prvi ligi igrali v Murski Soboti, pa v OŠ Pobrežje in delno v obnovljeni hali C Mariborskega sejmišča. V času igranja v hali C smo dosegli tudi največji klubski uspeh, drugo mesto v pokalnem tekmovanju Jugoslavije in uvrstitev v evropski pokal pokalnih prvakov CEV, kjer smo žal za dve točki izpadli proti turškemu Galatasaray. Po izgradnji dvorane Tabor leta 1984 je ta postala naš drugi dom," pojasni Lečnik, ki je bil od leta 1976, ko se je začelo obdobje OK Maribor, vsa leta tudi kapetan ekipe. Še posebno mu je v spominu ostala kvalifikacij-

ska tekma za uvrstitev v prvo zvezno ligo maja leta 1980 v Karlovcu, v kateri je ekipa OK Maribor s 3:1 premagala Borovo, s čimer je Maribor po petnajstih letih spet dobil odbojarskega prvligaša. "Na tekmi smo imeli močno podporo navijačev, ki so se v Karlovec pripeljali z avtobusi. Tekme nisem končal v dresu št. 2, ampak smo morali poiskati drugega, saj je bil prvotni zaradi reševanja žoge po neravnem parketu povsem raztrgan. Na večini tekem v sezoni in tudi na tekmi proti Borovu so ob meni igrali še Branko Lamut, Karl Turk, Davorin Mejal, Darko Žuran, Marko Brumen, Danilo Maučnik, Igor Travnik, Bojan Primec in Luka Lobnik. V tem obdobju smo dosegli kar 27 zaporednih zmag v ligaškem tekmovanju," ponosno pove Lečnik, ki je leta 1985 zaigral za italijanskega A2-ligaša Udine, nato pa je tri sezone igral v Avstriji. "Leta 1992 sem zaradi delovnih obveznosti končal odbojarsko pot."

Mladinski in članski reprezentant

Darko Lečnik je v letih 1976 in 1977 igral za mladinsko reprezentanco Jugoslavije, spomladi leta 1981 pa je bil povabljen v člansko, za katero je igral leto dni. "Po pripravih je reprezentanca v

začetku maja zmagala na turnirju Trofeja Jugoslavije v Zagrebu in ob koncu maja v Novem mestu osvojila naslov balkanskega prvaka, na evropskem prvenstvu od 19. do 27. septembra pa smo osvojili deseto mesto," se reprezentančne poti spomni Lečnik, ki je navdušen nad dosežki slovenske reprezentance. "V času svoje aktivne odbojarske poti niti v sanjah nisem pomislil, da bo slovenska reprezentanca kadarkoli krojila vrh evropske in svetovne odbojke. A to se dogaja že dobro desetletje, nastop na letošnjih olimpijskih igrah pa je bil vrhunec tega izjemnega rodu odbojkarjev."

Z Mladostjo na vrh Evrope

Resda je Sergeja Lorber Fijok, rojena leta 1968 v Slovenj Gradcu, v mariborskem klubu Branik igrala le štiri leta, a kljub temu je v njem pustila globoko sled. Po igralskih dosežkih velja za eno najuspešnejših slovenskih odbojkaric. Kot izjemno nadarjeno igralko jo je leta 1986 v Zagreb odpeljal trener tamkajšnje Mladosti Vinko Dobrič in Korošica se je kmalu prebila v udarno šesterko Mladosti, z njo v sezonah 1988/1989, 1989/1990 pod vodstvom Dobriča osvojila tri zaporedne naslove jugoslo-

Darko Lečnik Foto: Janko Rath

Sergeja Lorber Foto: Sašo Bizjak

vanskih prvakinja in pokalnih zmagovalk, četrtega v sezoni 1990/1991 pod vodstvom ruskega trenerja Nikolaja Karpolja. Februarja leta 1991 je Lorberjeva z Mladostjo osvojila pokal evropskih prvakinja in maja istega leta tretje mesto na prvem klubskem svetovnem prvenstvu v brazilskem Sao Paulu. Nekajkrat je igrala tudi za jugoslovansko reprezentanco, po razpadu Jugoslavije pa za Hrvaško; z njo je leta 1993 osvojila zlato kolajno na sredozemskih igrah v Franciji in istega leta šesto mesto na evropskem prvenstvu v Brnu.

Kapetanka Nove KBM Branika

Po letu 1992 je Lorberjeva igrala v Italiji in Belgiji, leta 1997 se je vrnila v Slovenijo in štiri leta nosila majico, tudi kot kapetanka, tedanje ekipe Infonda Melta-la, pozneje Nove KBM Branika Maribor. "Z mariborskim klubom sem ob pomoči odličnih soigralk osvojila štiri zaporedne naslove slovenskih prvakinja in štiri pokalne lovorike. Vsa štiri leta so se mi trajno vtisnila v spomin. Ponosna sem tudi na to obdobje svoje odbojarske poti," je pojasnila Sergeja Lorber Fijok.

VAŠA 1. IZBIRA

PREZRAČEVANJA V SLOVENIJI

VEČ KOT 150.000
ZADOVOLJNIH UPORABNIKOV

VEČ KOT 50.000
MONTAŽ

---

17 IZKUŠENIH
MONTERSКИH
EKIP

Smart ventilation

i-vent.com PE Ljubljana PE Maribor
080 73 13 080 71 86

ODBOJKARSKI KLUB
I-VENT MARIBOR

OK I-VENT MARIBOR

SPONZORJI

več na okmaribor.si